

Nyhet från greppa.nu

Lösningar för stora ryska djuranläggningar på gång

Foto: Kaj Forsius

Kompostering och avyttring av gödselkomposten kan bli lösningen för ryska gårdar med väldigt stora gödselmängder.

Gödsellaguner som brister och fosforläckage från gårdar som motsvarar utsläpp av orenat avloppsvatten från 50 000 människor. Det är fortfarande verkligheten för många av de cirka 160 djurgårdarna i Leningrads län. Men nu planeras åtgärder på flera av gårdarna.

Vad görs på andra sidan Östersjön? Är det inte bättre att satsa pengarna där istället? Sådana frågor är vanliga och särskilt har utsläpp från stora djurgårdar kring St Petersburg diskuteras på senare år. I St Petersburg bor cirka 5 miljoner människor och det är därmed en stor marknad för livsmedel. I Leningrads län, som det heter, fanns 2008 cirka 160 gårdar med djur varav cirka 140 med kor och nötkreatur och övriga med gris och fjäderfä. Antalet djur står inte i proportion till arealen åker i området och det finns ett stort överskott av gödsel som orsakar problem. Spannmål som foder köps in från södra Ryssland.

FORTS. NÄSTA SIDA >>

KÄLLA:
BALHAZAR-projektets
rapporter
HELCOM
[LÄS MER >>](#)

PÅ SAMMA TEMA:
[2010-11-29 >>](#)
Fosfortak och
behörighetsutbildning för
stallgödselspridning –
förslag från Baltic Sea 2020

[2010-05-21 >>](#)
Östersjön bedöms
med nya helhetsindex

[2007-11-27 >>](#)
HELCOM-avtalet ett
hopp för Östersjöns framtid

greppa näringen

Gödselhanteringen brister

I ett nyligen avslutat treårigt finskt/ryskt pilotprojekt har forskare tagit vattenprover kring 13 stora gårdar nära St Petersburg. De fann mycket höga koncentrationer av både kväve och fosfor nära de flesta av gårdarna. Gödselhanteringen har stora brister och på de flesta gårdar kör man ut gödseln till laguner eller bassänger för permanent lagring. Vid ett tillfälle under projekttiden brast invallningen för en gödsellagun och i storleksordningen 10 000 m³ rann ut till vattendrag. En annan gång brast en vall på en gård och gödseln rann ut på gatan i en närbelägen by. I en rapport från projektet finns bilder på lagunerna och det beräknades att det dagliga fosforläckaget från var och en av gårdarna motsvarar orenat avloppsvatten från städer med 40-60 000 invånare.

Pilotprojekt på höns- och kycklingårdar

I länet finns 17 höns- och kycklingårdar som har plats för cirka 23 miljoner djur, ett antal som utökas på grund av ökad efterfrågan. Årligen producerar djuren 1,2 miljoner ton gödsel som innehåller drygt 3 000 ton fosfor. I det finsk/ryska projektet har de flesta av gårdarna gått igenom och åtgärder har föreslagits. Åtgärderna rör både omfattande investeringar på enskilda gårdar såväl som samarbete inom kommunen för att få bättre kretslopp.

Det lutar åt kompostering

På hönsgården Primorskaya som är medelstor produceras 150 miljoner ägg årligen. I en förstudie har biogasrötning av gödseln förkastats då intresset för biogas är lågt på grund av god tillgång på billig inhemska naturgas. Förbränning anses bli en för stor investering och förordas inte heller. Torkning och pelletering har övervägts, men den minst dåliga lösningen anses kompostering vara. Gödseln blandas då med torv vilket kräver stora volymer torv. Komposteringen ska bestå av två delar. En tunnelkompostering och en vanlig utomhuskompostering. Gödseln komposteras utomhus i 40 dagar och luftas var nionde dag. Det skulle behövas åtta personer som arbetar heltid med att sköta en komposteringsanläggning som klarar 58 000 m³ gödsel.

Att bli av med gödseln till olika slutanvändare som trädgårdsodlare och andra lantbrukare är den stora stötestenen och den frågan är ännu inte löst. På en annan hönsgård har de redan kommit igång och två tunnelkompostanläggningar körs nu parallellt. För att stimulera avsättningen har ledningen för länet beslutat om ett transportbidrag på 300 rubel per ton färdig kompost.

Markus Hoffmann

Foto: Kai Forsius

I ett pilotprojekt har kompostering av gödseln testats. Den färdiga kompostprodukten kan bland annat användas som planteringsjord.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Redaktör:
Monica Kling
018-36 10 39

monica.kling@telia.com

greppa näringen